Täysistunto

Torstai 17.5.2018 klo 16.03—18.18

2.1. Suullinen kysymys sote-uudistuksesta (Maria Guzenina sd)
Suullinen kysymys SKT 66/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Ryhmittäin aloitetaan. Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä, edustaja Guzenina.

Keskustelu

16.04 **Maria Guzenina sd:** Arvoisa puhemies! Yli miljoonan ihmisen koti ja palvelut ovat pääkaupunkiseudulla. Tällä viikolla järjestettiin historiallinen pääkaupunkiseudun neljän kaupungin yhteinen valtuuston kokous. Alueen yli miljoonaa ihmistä edustavat valtuutetut totesivat, että sote-uudistusta ei tule hallituksen esittämässä muodossa hyväksyä, koska se muun muassa vaarantaa ihmisten palvelut. Eduskunnan käsittelyssä on käynyt selväksi, että kaikki muutkin huolet, joita kaupungit ovat esittäneet, ovat käymässä toteen: uudistuksen tavoitteet eivät toteudu, eriarvoisuus kasvaa, palvelut pirstoutuvat, ja niitä joudutaan leikkaamaan, koska rahoitus ei ole riittävä.

Arvoisa hallitus, yli puolet hallituspuolueidenkin edustajista äänesti tiistaina pääkaupunkiseudun yhteisvaltuustossa hallituksen esitystä vastaan. Arvoisa pääministerin sijainen, miten hallitus aikoo ottaa huomioon pääkaupunkiseudun yhteisen viestin hallitukselle?

16.05 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietenkin pitää ottaa hyvinkin vakavasti se, että huolta kannetaan, mutta jo samaan hengenvetoon haluan sanoa sen, että mielestäni ovat ylimitoitettuja nämä huolet, nämä pelot, joita on esitetty ja mielestäni jopa lietsotaan tämän sote-uudistuksen ympärillä ja nimenomaan pääkaupunkiseudulla. Minusta ne ovat ylimitoitettuja. Kaikissa näköpiirissä olevissa ratkaisuissa, joita eri puolueet ovat esittäneet, on lähdetty siitä, että sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen irrotetaan kuntapohjasta, eli myöskin pääkaupunkiseudulla tulisi kaikissa malleissa, käsittääkseni myöskin sosiaalidemokraattien mallissa, näin tapahtumaan. Me tarvitsemme koko maan kattavan ratkaisun, ja meidän pitää huolehtia hallituksena ja eduskuntana siitä, että koko Suomessa sosiaali- ja terveyspalvelut pystytään järjestämään. Täällä väkirikkaalla ja rikkaalla alueella, pääkaupunkiseudulla, pystyttäisiin varmasti jatkamaan nykyjärjestelmälläkin, mutta meidän pitää huolehtia koko Suomesta. Siksi me olemme räätälöineet tämän ratkaisun, josta myöskin useat asiantuntijat, merkittävät asiantuntijat, ovat sitä mieltä, että tällä mallilla voidaan edetä, [Puhemies koputtaa] että nyt tämä on kehittynyt niin paljon, [Puhemies: Aika!] että tästä tulee hyvä malli.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.06 **Maria Guzenina sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituspuolueilla on yhteensä 98 edustajaa pääkaupunkiseudun neljän kaupungin valtuustoissa. Reilusti yli puolet heistä, 55, vastustaa hallituksen sote-esityksen hyväksymistä. Peräti yli puolet pääkaupunkiseudun hallituspuolueisiin kuuluvista valtuutetuista on siis sitä mieltä, että soteuudistusta ei tule hallituksen esittämässä muodossa hyväksyä. Ja loputkin, arvoisa puhemies, hallituspuolueisiin kuuluvista valtuutetuista ovat sitä mieltä, että muutoksia pitäisi tehdä, jotta lakiesitystä voitaisiin viedä eteenpäin. Eilen kuitenkin alivaltiosihteeri Päivi Nerg ilmoitti, että sote- ja maakuntauudistusta on tässä aikataulussa mahdotonta enää muokata, ja hallituksestakin lausuttiin medialle eilen, että ”uudistus viedään maaliin asti suurten kaupunkien kapinoinnista huolimatta”. Arvoisa ministeri Orpo, onko teidän mielestänne [Puhemies koputtaa] suurten kaupunkien perusteltu huoli ihmisten palveluista [Puhemies: Aika!] ja ihmisten turvallisuudesta pahaista kapinointia?

16.08 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meille on tullut paljon viestintää myös täältä Uudenmaan ja Helsingin puolelta. Kuuntelemme kyllä niitä viestejä, ja esimerkiksi kehysriihessä otimme näitä viestejä huomioon ja otimme sieltä huomioon kannanoton, jossa todettiin, että palvelutarpeen muutoksiin tulisi paremmin varautua vuoden 2020 rahoituksessa sekä myös katsoa sitä, mitä ne muutoskustannukset ovat. Mutta samalla haluan todeta sen, että kyllähän sekä Helsingin vaalipiiristä että myös Uudenmaan vaalipiiristä valitut edustajat tässä salissa ovat koko Suomen kansan edustajia. He vastaavat lainsäädännöstä koko Suomea ajatellen, ja tämä sote- ja maakuntaratkaisu, joka meillä on täällä juuri päätettävänä, on nimenomaan kansallinen ratkaisu. Ja se johtuu juuri siitä, että perustuslakivaliokunta viime vaalikauden lopulla antoi sellaiset reunaehdot, että meidän pitää tehdä kansallinen ratkaisu.

16.09 **Krista Kiuru sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunta on hyvin vaativassa tilanteessa, sillä meillä on käsittelyssä vuosisadan uudistus, ja paljon toiveita on laskettu tämän uudistuksen varaan. Kyllä on kaikkein keskeisintä, että me voimme kaventaa hyvinvointieroja ja lisätä ihmisten terveyttä, parantaa mahdollisuutta päästä lääkäriin ja saada hoitoa, pitää huolta siitä, että ketään ei jätetä. Siksi eduskunta on hyvin paljon vartijana. Meiltä kaikilta odotetaan, että teemme sen työn, minkä perustuslakikin takaa. Eli käytännössä eduskunnan käsissä on nyt sote- ja maku-uudistus, ja teemme hyvin paljon työtä koko ajan, että tämä uudistus tässä talossa tulee käsitellyksi asianmukaisella tavalla. Toivon, että sosiaali- ja terveysvaliokunta voisi saada työrauhan. Mitä te ajattelette tästä toiveesta, hallitus?

16.10 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä me annamme kaikille valiokunnille työskentelyrauhan, ja toivon, että rauhanomaisesti ja eduskunnan hyviä perinteisiä tapoja noudattaen valiokunnat käsittelevät ja saavat rauhassa käsitellä tätä ja kuulla asiantuntijoita — joita on pyydetty ja jo kuultu satoja. Eli eduskunta ottaa sen ajan kuin eduskunta tarvitsee. Mutta toisaalta tämä on iso uudistus ja se pitää kohtuullisessa ajassa myöskin saada täältä eduskunnasta ulos.

Edustaja Kiuru otti hyvin esille juuri ne asiat, miksi sote-uudistusta tehdään. Se perimmäinen syy oli ennen kaikkea se, että ihmiset eivät ole päässeet Suomessa lääkäriin. He eivät ole päässeet hoitoon, vaan he ovat olleet jonoissa. Tästä me olemme lukeneet muun muassa viime päivinä esimerkkejä Helsingistä, miten täällä on erittäin pitkiä jonoja ja vaikeuksia päästä terveyskeskuksiin, jotka eivät toimi.

Me olemme tehneet tätä uudistusta siksi, että me tiedämme, että tulevaisuudessa kulut kasvavat huikeaa tahtia, jos mitään ei tehdä. Jos me emme tee uudistusta, [Puhemies koputtaa] silloin me joudumme leikkaamaan ihmisten palveluista. Minä uskon, että tämä uudistus, tämä kokonaisuus, on toimiva kokonaisuus.

16.11 **Kristiina Salonen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tulevat maakuntapäättäjät ovat kovan paikan edessä. Kaikki arvioivat maakuntien talouden olevan kuralla jo heti, kun maakunnat tulevat aloittamaan, ja tämä herättää kyllä syvää huolta. Nyt on päätetty, että rahaa halutaan laittaa tilaaja—tuottaja-mallin hallinnointiin sen sijaan, että rahaa laitettaisiin kasvavaan palveluntarpeeseen. Esimerkiksi syöpätautien määrän arvioidaan kasvavan 2020—2030-luvun aikana yli 75-vuotiaiden osalta neljänneksellä — siis syöpätautien määrän. Myöskin kustannusten arvioidaan väestön ikääntymisen vuoksi nousevan 1,7 prosenttia. Jos näihin ei pystytä vastaamaan, koska talous on jo kuralla, tämä tarkoittaa väistämättä leikkauksia tai asiakasmaksujen korotuksia. Arvoisa ministeri, eikö olisi reilua kertoa, että näihin säästöihin joudutaan?

16.12 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä sosiaali- ja terveyspalveluista Suomessa vastaavat useat sadat eri toimijat julkisilla varoilla, ja julkisilla varoilla toteutetaan myös jatkossa palvelut. Ero on vain siinä, että nykyisestä mallista siirrytään yhden vastuutahon malliin.

Mainitsemanne esimerkit, edustaja Salonen, ovat juuri niitä puhuttelevia syitä, miksi uudistus tehdään. Oma huoleni on koko tämän matkan ajan liittynyt ennen kaikkea siihen, miten vahvistamme peruspalveluita ja kaikkien mainitsemienne ongelmien havaitsemista riittävän ajoissa. Nykyinen järjestelmä, jossa erikoissairaanhoito on voinut kulkea omia latujaan ja lähettää laskuja potilaidensa kotikuntiin, ei ole ollut omiaan vahvistamaan sitä, että asioihin puututtaisiin vaikuttavalla tavalla ja ajoissa. Sen vuoksi tämä uudistus nimenomaan tarvitaan, vahvistaaksemme niitä järjestäjiä.

Ei rahojen ja yhteisten varojen niukkuus liity tähän uudistukseen vaan vanhenevaan väestöön, jonka me olemme luvanneet hoitaa kunnolla, [Puhemies koputtaa] ja työikäisen väestön vähenemiseen.

16.13 **Laura Huhtasaari ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri otti juuri esille sen, että olemme luvanneet hoitaa ikäihmiset kunnolla. Itse saan paljon palautetta siitä, että kaikki eivät halua olla kotona mahdollisimman pitkään. Se on hyvä fraasi silloin, kun ihminen sitä itse haluaa. Mutta kukaan meistä ei voi päättää ikäihmisen subjektiivista kokemusta. Jos vanhus haluaa laitokseen, niin se paikka pitää järjestää. Ja tämä on sellainen asia, että me emme saa puhua totuutena sitä, että kaikki ihmiset haluavat olla mahdollisimman pitkään kotona, jos he siihen kykenevät, koska se on vain osittain totta. Miten hallitus aikoo vastata tähän?

Sitten asiantuntijoiden mukaan sote-menojen säästöpotentiaali valinnanvapaudessa on nolla. Miksi te niin itsepintaisesti ajatte tätä valinnanvapautta, kun säästöjä sieltä ei ole saatavissa?

16.14 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymyksenne jälkimmäiseen osaan: Valinnanvapaus on iso toiminnallinen muutos osana järjestelmää, jossa muun muassa mainitsemiinne ikäihmisten palveluihin, niin kotona kuin vaikkapa tehostetussa palveluasumisessa, tulee jatkossa aivan varmasti enemmän vahvuudeksi laatu ja ihmisten oman äänen kuuluminen ja sitä kautta vaikuttavuus ja laadun vaikuttaminen siihen, minkälaisia palveluita ikäihmisille jatkossa tuotetaan.

Mitä tulee edustajan kysymykseen siitä, hoidetaanko jatkossa kaikki kotona: Totta kai meillä on jatkossakin palveluasumista, tehostettua palveluasumista ja vanhainkotejakin. Mutta kyllä, rohkenen sanoa täältä, että pidän sitä suuntaa oikeana, että laitos, niin kuin me ymmärrämme sen sellaisena paikkana, jossa ei ole vaikkapa omaa yksittäistä huonetta tai minkäänlaista kokemusta kodinomaisuudesta, ei voi olla kenenkään, ei ikäihmisenkään, pysyvä asumisen muoto. Kodin ja laitoksen väliin mahtuu paljon vaihtoehtoja, [Puhemies koputtaa] joita jatkossa turvataan.

16.16 **Outi Alanko-Kahiluoto vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä meillä kaikilla on tietysti yhteinen huoli siitä, miten saataisiin terveyseroja kavennettua, mutta vakava on tämä tilanne, jossa asiantuntijat sanovat, että hallituksen valitsema rahoitusmalli tulee toimimaan niin, että sote-keskuksilla on vahva intressi siirtää kalliit potilaat maakuntien hoidettavaksi. Asiantuntijat sanovat myös, että kunnilla ei tule olemaan intressiä panostaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen, koska se ei näy mitenkään kuntien rahoituksessa. Asiantuntijat sanovat myös, että palveluiden välinen yhteistyö, tämä integraatio, tulee heikentymään nykyisestä. Viime kaudella laskettiin, että jos Eksoten alueella, Etelä-Karjalan alueella, oleva hyvin integroitu palvelumalli oltaisiin ulotettu koko maahan, sillä oltaisiin saatu 2,6 miljardin euron säästöt. Mutta nyt hallitus hajottaa integraation elikkä heikentää sitä nykyisestä. [Puhemies: Kysymys!] Tämä tarkoittaa sitä, että... Oletteko siis ymmärtäneet, että mitään säästöjä ei tule, kun te hajotatte tämän integraation, estätte sen toteutumisen [Puhemies: Aika!] tällä valinnanvapausmallilla?

Puhemies Paula Risikko: Pysytään kaikki 1 minuutissa.

16.17 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Teen parhaani. — Kysymyksenne, edustaja Alanko-Kahiluoto, oli kolmiosainen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuut kunnille ovat lakisääteisiä, ja esimerkiksi itse kaupunkipäättäjänä ajattelen, että kaiken sen, mistä kaupunki tai kunta asukkaidensa osalta päättää, pitää perustua pyrkimykseen mahdollisimman suureen hyvinvointiin ja sellaisiin seikkoihin, jotka vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin ja onnellisuuteen, niihin reunaehtoihin, mitkä ihmisten elämän hyviä edellytyksiä rakentavat vaikkapa asumisessa tai vapaa-ajan palveluissa.

Toinen kysymyksenne liittyi valinnanvapauteen ja siitä maksettaviin korvauksiin. Niistäkin täällä kyselytunnilla on keskusteltu useampaan otteeseen. Korvausmalli ei ole yksinkertainen. Sen näemme naapurimaasta, variaatioita Ruotsissakin asiasta on useita. Suo-

messa lähdetään liikkeelle mallista, joka perustuu vahvaan perustaan listautuvasta asiakkaasta ja potilaasta, ja kermankuorintaa tältä osin pystytään välttämään.

Mitä tulee integraatioon, minun näkemykseni mukaan suurimmassa osassa suomalaisista [Puhemies koputtaa] terveyskeskuksista ei tällä hetkellä sitä ole turvattu sillä tavoin kuin tulevassa [Puhemies: Aika!] sote-keskuksessa on.

16.18 **Pekka Puska kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sote-uudistus on tämän eduskunnan tärkein uudistus. Nykyjärjestelmän ongelmat ja haasteet kasvavat. Tarvitaan tulevaisuuteen suuntautuva uudistus, jotta palvelut voidaan turvata. Uudistusta on valmisteltu vuosikausia, täälläkin viime keväästä asti. On erilaisia mielipiteitä hyvinkin eri suunnilta, mukaan lukien pääkaupunkiseudulta, missä kuitenkin kaikkien kolmen kaupungin valtuustossa oli erilaisia mielipiteitä ja äänestettiin. Asiantuntijoita on kuultu viime keväästä asti. Joskus työ on saatava valmiiksi ja päästävä itse toteutukseen. Maakunnissa ollaan jo valmiita toteutukseen, ja kysyisinkin ministereiltä, voisivatko ministerit palauttaa mieleen nyt, mikä on se aikataulu, jolla päästäisiin sitten toteutukseen maakunnissa.

16.19 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja osui kyllä siinä nappiin, kun viittasi sinne maakunnissa tehtyyn työhön myös, mitä siellä on tehty tässä viimeisen puolentoista vuoden aikana. Sieltä maakuntien valmistelijoilta on vain yksi viesti tälle talolle: viekää vihdoin päätökseen. [Välihuutoja vasemmalta] Meillä on nytten kuudes hallitus tekemässä viidettä mallia, ja kieltämättä tästä on suuri odotus, että tämä saadaan nyt valmiiksi ja tehtävien siirrot voivat alkaa 1.1.2020. Maakuntavaltuustoille tulee jättää riittävästi aikaa näitten perustavanlaatuisten päätösten tekemiseen ensi vuoden aikana.

Sitten haluan vielä todeta tästä integraatiosta edustaja Alanko-Kahiluodon osalta: Tekin varmaan tunnette Oulusta tehdyn tutkimuksen, joka kertoo siitä, että Oulun kaupungissa asuvien osalta 10 prosenttia sote-palvelujen käyttäjistä kuluttaa 80 prosenttia sote-menoista. Jos me onnistumme uudistuksen myötä [Puhemies: Aika!] tässä integraatiossa paljon palveluja käyttävien osalta, niin se on todella tärkeää.

16.20 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Peruin jo puheenvuoroni, koska se asia täällä jo aiemmin kysyttiin, mutta nyt, kun näin hyvässä ajankohdassa saan puheenvuoron, käytän sen toki.

Mielelläni kuulen ministeriltä arviota siitä, kun nyt puhutaan paljon tästä kaupunkiseutujen ja suurten kaupunkien kapinasta, mitenkä näette sen, pystyttekö te sovittelemaan joillakin tavoin niin, että suuret kaupungit pystyvät olemaan tässä prosessissa niin mukana, että me siellä Nakkilassa voimme turvallisin mielin olla mukana tässä ja täydellä teholla, vaikka maakuntavaltuustossa varmasti tulee olemaankin enemmän poliittisia päätöksentekijöitä Porista. Ulottuuko tämä ohjaavuus niin, että kaupunkiseutujen reuna-alueilla olevat kunnat eivät joudu olemaan hädissään sen suhteen? Ja sitten: pystyttekö turvaamaan suurille kaupungeille heidän jo nyt hyvät edellytyksensä tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluita?

16.21 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos hyvästä kysymyksestä. Oman arvioni mukaan, jota myös tukee se faktapohja, jolla tulevia maakuntia on arvioitu, meillä on hyvin suuria eroja sekä maakuntien välillä että myös maakunnissa kuntien välillä. Ei ole sanottua, että aina ne suurimman kes-

kuskaupungin käytänteet järjestää palveluita olisivat parhaita potilaan kannalta tai asiakkaan kannalta — eivätkä ne aina ole myöskään tehokkaimmalla, halvimmalla ja järkevimmällä tavalla järjestettyjä. Maakunnan idea onkin juuri siinä, että voidaan siitä omalta lähialueelta, oman maakunnan kokoiselta alueelta, poimia palveluiden käyttäjän kannalta parhaat käytänteet.

Mitä tulee suurten kaupunkien rooliin, olen ollut hyvin iloinen siitä, että suurimmat Suomen kaupungit ovat antaneet monia osaajiaan ja heidän työpanostaan, sote-ammattilaisten ja -johtajien työpanosta, sen tulevan maakunnan valmisteluun. Minulla esimerkiksi ei ole huolta Uudenmaan tulevista tehtävistä ja maakunnan suoriutumisesta erityisesti juuri siksi, että täällä on valtava osaajien joukko laittanut kaikki panoksensa nykytyön lomassa sen synnyttämiseen, että uusi maakunta voisi aloittaa 2020, [Puhemies koputtaa] jos eduskunta siihen vain päätöksen tekee.

Puhemies Paula Risikko: Pysytään minuutissa.

16.23 **Ari Jalonen sin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maakunnissa työ on hyvin pitkällä siinä, miten sote-uudistus ja maakuntauudistus tosiaan tarvitsee tehdä. Satakunta on siitä hyvä esimerkki, siellä on tehty paljon töitä ja ollaan tosi pitkällä. Tämä sama viesti kuuluu useista muista maakunnista. Minä olen hieman huolissani siitä, että tämmöiset isot kannanotot siitä, että tämä on huonoa ja tämä voisi muuttua ja kaatua ja niin edespäin, pysäyttävät sen hyvän työn, mitä maakunnissa tehdään. [Välihuutoja] Eli tämä huoli on minulla ja useilla muilla. Onko tämä huoli teillä vastaava, ja voitteko rohkaista ja kannustaa jatkamaan sitä hyvää työtä, mitä muun muassa Satakunnassa tehdään?

16.23 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan todeta, että juuri tänä päivänä siellä Satakunnassa, Porissa, on kaiken kaikkiaan kahdeksasta ministeriöstä virkamiehiä tekemässä tätä vuorovaikutusta ja myös katsomassa yhdessä sitä, miten Satakunnassa mennään eteenpäin. Itse asiassa alivaltiosihteeri Päivi Nerg käy tämän joukon kanssa kaikki maakunnat läpi, ja se on erittäin tärkeää, koska me tarvitsemme myös valtioneuvoston puolella, ministeriöissä, tietoa siitä, miten käytännössä lakeja ajatellaan viedä siellä eteenpäin. Ja uskallan tässä yhteydessä sanoa, että pidän myös niitä muutosvalmistelijoita, joita on kaiken kaikkiaan kokopäivätoimisesti koko maassa noin 700 eri maakunnissa, todellisina laaja-alaisina, monialaisina osaajina arvioimaan sitä, mikä tämän lainsäädännön käytännön toteutus tulee juuri heidän maakunnassaan olemaan. Tällaista vuorovaikutusta me tarvitsemme. Ja kuten totesin jo hetki sitten, niin siellä on odotus, että me pystymme täällä myös tekemään päätöksiä.

16.24 **Veronica Rehn-Kivi r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Onko todella niin, että pääkaupunkiseutu on herännyt liian myöhään, kun olemme, kaupungit täällä, antaneet kymmeniä lausuntoja tästä uudistuksesta, joissa ollaan kritisoitu montaa eri kohtaa, mutta niitä kohtia ei vain ole otettu huomioon tässä lakiehdotuksessa? Kaupungit ovat esimerkiksi ottaneet esille useita asioita, jotka uudistuksen myötä vaarantavat niiden toimintaa ja tämän nopean toimeenpanon takia myöskin potilasturvallisuutta.

Uudenmaan demokratiavaje tulee olemaan huomattava. Yksi maakuntavaltuutettu tulee Uudellamaalla edustamaan 17 000:ta asukasta, kun esimerkiksi Keski-Pohjanmaalla vain

vähän yli 1 000:ta asukasta. Arvoisa ministeri, onko tässä tapahtunut laskuvirhe, vai mikä on tämän tarkoitus?

16.25 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Ensinnäkin haluan todeta, että pääkaupunkiseudun neljällä kaupungilla oli lähes vuoden ajan, vuoden 2015 lopusta vuoden 2016 loppuun saakka, mahdollisuus tehdä myös erillisratkaisuja, ja sellainenhan tehtiinkin soten puolelta, mutta siitä todettiin valmistelussa virkamiesten ja valtiosääntöoppineitten osalta, että se ei ole perustuslain mukainen — ei ollut riittäviä perusteita tehdä erillistä kuntayhtymämallia nimenomaan sotessa.

Mutta sitten tähän demokratiakysymykseen. Voin sanoa edustajalle, että olen sitä paljon myös itse miettinyt koko Uudenmaan osalta. Tämä on todella iso maakunta kaiken kaikkiaan, ja aina välillä on väläytetty sitä, että jospa tämä jaettaisiin kahtia. Mutta sitten jos tämä jaettaisiin, maakunta, jolla on oma, yhteinen järjestämisvastuu, niin vaalipiirien edustajat edustaisivat sitten niin kuin omaa vaalipiiriään. Sen takia on parempi minun mielestäni, että maakuntapäättäjät edustavat koko maakuntaa ja huolehtivat [Puhemies koputtaa] koko maakunnan palveluista.

16.26 **Mia Laiho kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt kun ollaan oikeasti parantamassa perusterveydenhuoltoa, sitä ihmisiä lähimpänä olevaa perusterveydenhuoltoa, [Välihuutoja vasemmalta] nousee suuri vastustus ja suoranaista ihmisten pelottelua. Ihmettelenkin, miksi. Suomella on vastuu turvata kaikkien sosiaali- ja terveyspalvelut, kaikkien asukkaiden, myös kaikkein heikoimpien ihmisten ja niitten, jotka nyt ovat jonossa eivätkä pääse lääkäriin. Sote-muutos tulee parantamaan hoitoonpääsyä myös Uudellamaalla. Kun muun Suomen sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy leveämmille harteille, se tulee olemaan myös Uudenmaan asukkaiden etu. Eikö näin, ministeri Saarikko?

16.27 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kysymys innoittaa omaa pohdintaani ja rohkaisee siltä osin teitä kaikkia kansanedustajia tutustumaan siihen puolueettomaan asiantuntija-arvioon, joka Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen johdolla on tehty joka ikisestä Suomen alueesta. Kaikki 18 maakuntaa on käyty läpi ja arvioitu niiden tilanne nykyisten peruspalveluiden, erikoispalveluiden, väestörakenteen osalta ja myös arvioitu sitä, miten kustannustehokkaasti palveluita nykyään voidaan järjestää. Tuon arvion perusteella käy ilmi muun muassa, että Uudellamaalla — joka on nyt uudistuksen yksi voimakkaimpia kritisoijia pääkaupunkiseudun kaupunkien toimesta — on Suomen tervein, nuorin ja parhaiten toimeentulevin väestö. [Vasemmalta: Vielä!] Tästä näkökulmasta on hyvä huomioida, että huoli peruspalveluista ja niiden toteuttamisesta vahvemmilla harteilla on ehkä sittenkin jossain muualla päin Suomea, ja siksikin tämä uudistus tarvitaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.